

Vlaamse wijnberg ligt in het Hageland

Dat België hét bierland is bij uitstek, zal niemand ontkennen. Minder bekend zijn onze wijnen. Nochtans wordt de Hagelander langzaam maar zeker terug een begrip in onze contreien. Temeer omdat ze een heuse toeristische attractie is geworden.

Rond 1200 leverde de adel het kapitaal en gronden voor de eerste Oost-Brabantse wijngaarden. De abdijen verspreidden de nodige knowhow.

Een eeuw later had ongeveer elk Hagelands dorp zijn wijngaard, maar in de 15de eeuw keert het tij. Met de bevolking groeide de nood aan akkerland en na een misoogst in 1458 hielden veel wijnboeren het voor bekeken.

Door de oorlogsravage van de Demergaarden, kenden de Leuvense en Hoegaardse wijngaarden in het begin van de 16^e eeuw een nieuwe bloei tot wijn halverwege diezelfde eeuw concurrentie kreeg van brandewijn en cider maar vooral van bier en van vreemde en goedkopere wijnsoorten die op de markt kwamen.

De godsdienstoorlogen, die in de tweede helft van de 16de eeuw het economisch leven verlamden, leverden de genadeslag. Begin 1800 werd in Wezemaal een nieuwe poging ondernomen om de wijnteelt ingang te doen vinden. De ijzerzandstenen wijnmuur, die de wijngaarden moest beschermen, dateert uit die tijd.

Heropleving van Hagelandse wijnbouw

Sinds 1970 bestuderen heemkundigen en wijnliefhebbers de wijnbouw van destijds. Ze plantten opnieuw wijnranken in Oost-Brabant

en richtten een liefhebbersvereniging op. Met deskundige hulp van de provinciale tuinbouwschool en de universitaire landbouwfaculteit in Leuven nam de kwaliteit en kwantiteit in die mate toe dat sommigen opnieuw brood zagen in de wijnproductie en er een heuse beroepsvereniging kwam. Het ministerieel besluit van 9 juli 1997, dat Hagelandse wijn erkent als kwaliteitswijn met gecontroleerde oorsprongsbenaming, bekroonde het werk.

Hagelandse wijnsoorten

In het Hageland is de bodem veel belangrijker dan het klimaat. Leem, zand en vooral de ijzerzandsteen, die 's nachts overdag opgenomen warmte afgeeft, zijn zeer geschikt voor wijnbouw. Met rijen van noord naar zuid vangen de wijngaarden op de zuidhellingen van de Hagelandse heuvels, beschermd tegen de noorderwind, de hele dag de zon op en worden ze van alle kanten beschenen.

Deze "appellation" garandeert een 100% Hagelandse wijn, die voldoet aan de strenge Europese normen van kwaliteitswijn en uitgroeide tot een typisch streekproduct. De productie is weliswaar nog beperkt, maar de voortzetting van een traditie is verzekerd en kwalitatief zijn er garanties.

De keuze van de druivensoort is één van de moeilijkste beslissingen. Bij de heraanplantingen in het Hageland lieten de meeste wijnboeren zich leiden door een studie van de Landbouwfaculteit van de KU Leuven, waaruit bleek dat Reichensteiner, Müller-Thurgau, Huxelrebe, Opti-

ma, Siegerrebe, Ortega en Scheurebe de meest geschikte variëteiten zijn. Rode variëteiten leken aanvankelijk niet geschikt maar enkele jaren later leverden experimenten met o.m. Rosa-muskaat en Chardonnay toch ook goede resultaten op.

Onder het motto "Alles Behalve Chardonnay - Alles Behalve Cabernet" opent de ABC-generatie goede perspectieven voor de typisch Hagelandse wijnen van minder bekende druivensoorten. Lang vergeten druivenrassen worden zowaar trendy nu

- ook in Frankrijk - van soorten, die voordien enkel goed waren ter aanvulling van bekendere variëteiten, vandaag wijnen gemaakt worden waar liefhebbers lyrisch van worden.

Hageling, een biologisch buitenbeentje

Hugo Bernar is de enige Belgische wijnboer wiens wijn het Biogarantiekeurmerk draagt. Op 70 are teelt hij 9 verschillende druivenrassen, waarvan hij witte, rode en roséwijn maakt.

Deze uit de hand gelopen hobby bevestigd hij met de verkoop van druivenplanten en hulpmiddelen voor amateur-wijnbouwers.

Het begon in 1993 met de aanplanting - uit liefhebberij en uit woede - van wijnstokken op grond die hij erfde. Hij is immers overtuigd dat het gebruik van chemicaliën bij de teelt van fijne groenten op deze gronden tot de kankers leidde, waaraan zijn beide ouders vrij jong stierven. Dat het drie jaar duurde voor zijn druiven residu-vrij waren, staft zijn overtuiging. Hij gebruikt enkel in de biowijnbouw toegelaten oppervlakkig werkende middelen, weert genetisch gemanipeerde gistcellen en enzymen en

maakt een oordeelkundige keuze van nieuwe, schimmelresistente druivensoorten.

Dat er bij de wijndrinkende European nog te veel onwetendheid en snobisme bestaat, illustreert hij met de sticker, die hij op zijn flessen moet kleven om erop te wijzen dat de wijnsteen kristallen in zijn wijn ontstaan door de natuurlijke afbouw van zuren omdat er geen wijnsteenstabilisatoren werden toegevoegd. ■ *Miet Waes*

Goed om weten

Bewegwijzerde wandelingen

- **Wezemaal:** Vertrek aan het gemeentehuis van Wezemaal ■ 2,8 of 7,7 km.
- **Houwaart:** Vertrek aan het gemeentehuis van Houwaart ■ 2,5 km.
- **Tielt:** Vertrek aan de O.L.Vrouwkerk van Tielt ■ 9,5 km.
- **St-Pieters-Rode:** Vertrek aan het Kasteel van Horst in St-Pieters-Rode ■ 11 km.
- **Assent (Bekkevoort):** Vertrek aan de kerk van Assent ■ 11 km.

Bezoeken

- Halve of hele dagtrip met de autobus vanuit Leuven met bezoek aan één van de wijnboeren met degustatie.
Info: Toeristisch Streekcentrum Hageland ■ Grote markt, 3440 Zoutleeuw ■ ☎ 011/78.26.42.

■ Bezoek aan de wijnboeren met degustatie:

- op afspraak voor groepen en uitzonderlijk voor individuele bezoekers.
- **Wijnhoeve Boschberg** ■ Fr. Smeyersstraat 56, 3270 Scherpenheuvel ■ ☎ 013/78.12.93.
- **Hageling-Bio** ■ Vianderdal 23, 3300 Tienen ■ ☎ 016/81.58.87
- **Kunst & Wijnhoeve Elzenbosch** ■ Rijnrode 66, 3460 Assent ■ ☎ 013/44.20.06
- **Hagelander** ■ Diestsesteenweg 272, 3202 Rillaar ■ ☎ 016/50.04.72
- **Dox wijnen** ■ Tramstraat 11, 3991 Meensel-Kiezegem ■ ☎ 016/63.20.81
- **De Graevenberger** ■ Beatrijslaan 75, 3110 Rotselaar ■ ☎ 016/58.22.78
- **Wijnkelder Kluisberg** ■ Rijnrode 5, 3460 Assent ■ ☎ 013/33.78.69
- **Alittenhoeve** ■ Puttestraat 127, 3130 Begijnendijk ■ ☎ 016/53.06.53

- **Wandeling met gids en bezoek aan de wijnkelder te Wezemaal**
Info: VZW De Stenen muur, Abdijlaan 11, 3111 Wezemaal ■ ☎ 016/58.19.47